

Floristiska notiser från Södermanland och Uppland

Uppgifter om fynd skickas antingen direkt till Lennart Karlen eller, för fanerogamer från Södermanland och Uppland, till distriksledare för respektive florainventering eller motsvarande. De uppgifter om växten som bör finnas med är om möjligt: socken, så exakt lokal som möjligt (behöver ej publiceras för känsliga arter), när växten hittades första gången, senaste observation, vem som gjorde fyndet samt om någon form av belägg finns. Ge gärna mer information, om det är återfynd på en gammal lokal, lokalbeskrivning etc. Glöm ej att lämna adress och telefonnummer där ni kan nås på kvällstid för eventuella kompletteringar.

Redaktör: Mora Aronsson

Från och med nästa nummer av Daphne tar Lennart Karlén över ansvaret för floristiska notiser och bidrag skickas till Rödsippstigen 1, 153 31 Järna.

Kärlväxter

Låsbräken — *Botrychium lunaria*

UPL, Närtuna sn: Öbackens västra del (1114g 0921), torr ängsmark 700 m S om Närtuna kyrka, 1994 CHA. Ett dikotomt ex med två likvärdiga välutvecklade sporgömmeställningar på en vid mitten grenad stjälk.

Grenig väggört — *Parietaria judaica*

UPL, Stockholm: Olof Palmes gata, nära korsningen med Drottninggatan, vid planterat träd (10I6f 1634), ett grenigt bestånd, 28/10 1994 HGG. Det. Thomas Karlsson. (Se även artikel sid 25)

Mållamarant — *Amaranthus lividus*

UPL, Stockholm: Kungsholmen, mitt emot Bergsgatan 31, ett grenat ex, rabattgräs, 16/8 1994 LTA & LBL. Belägg i S.

Sprödarv — *Myosoton aquaticum*

UPL, Edsbro sn: Avfallsområdet 300 m SO-SSO om Varsvik (12J3a 0735), f.d. industriavfallsområde, huvudsakligen bark från Holmens bruk, nu matjordstagg, 1/8 1994 EZA.

Grustrav — *Arabis suecica*

UPL, Närtuna sn: Vid torpet 400 m S om Överlunda (1114g 3627), på hällar, maj 1994, CHA.

Gatkrassing — *Lepidium ruderales*

SRM, Kjula sn: Aspesta grustag, 1993 BAN & TCA.

Hamnsenap — *Sisymbrium altissimum*

UPL, Häverö sn: Herräng samhälle (12J4b 1120),

nyanlagd gräsmatta invid nybyggda pensionärsbostäderna, 1 ex, 22/7 1993 EZA.

Borstsenap — *Sisymbrium loeselii*

UPL, Danderyds sn: Mörby, i nyanlagd gräsmatta vid korsningen mellan Golfvägen och Edsviksvägen i sydväst, 22/8 1994 LTA. Belägg i S. — Solna sn: Hagakullen, ungefär halvvägs upp i västra branten, 22/9 1994 LTA & LBL. Belägg i S.

Vattefräne — *Rorippa amphibia*

UPL, Häverö sn: Masungssjöns väststrand, 150 m från sydspetsen (12J3a 290352), i strandkanten av insjön, 6/7 1994 EZA.

Färgreseda — *Reseda luteola*

SRM, Oxelösunds sn: Järnverket, kanten av kolupplag (9Hlf 0507), 100-tals ex, 1993 GEK. Belägg..

Finnoxel — *Sorbus hybrida*

UPL, Vaddö sn: 400 m SSV om ålderdomshemmet S om Älmsta, flera mindre träd och buskar i naturbetesmark (12J0d2528), 2/10 1993 JEK. Belägg.

Kvarnfingerört — *Potentilla supina*

UPL, Stockholm: Sydvästra delen av fälten S om Bergianska trädgården i öppen jord, 5 ex, 11/10 1994 LTA. Belägg i S.

Vårvicker — *Vicia lathyroides*

UPL, Veckholm sn: Beteshagen N om församlingsgården, 9/5 1993 GUE & KKK. Troligen första fyndet i Enköpings-Hå bo-distriktet.

Smultronklöver — *Trifolium fragiferum*

UPL, Edebro sn: Järsövik, 400 m rakt V om

Fredsberg (12J4a 3306), periodvis betad strandzon med berghällar och vasspartier, 8/8 1994 EZA. — Häverö sn: Östligaste delen av Rotholmaviken (12J3c 4813), betad havsstrandäng, 29/7 1994 EZA. Belägg i S. — Värmdö sn: Arbodaön, Västerviken (10J7d 2911), 6/8 1994 BKB.

Springkorn — *Impatiens noli-tangere*

UPL, Lohärad sn: cirka 300 m O om Ladrudan (11J7a 1918), på block i granskog, cirka 100 ex 26/8 1990, cirka 50 ex 9/9 1993 MBE; Cirka 450 m O om Ladrudan (11J7a 1820), utefter nyanlagd skogsbilväg, cirka 100 ex 30/8 1990 MBE. — Söderfors sn: 2000 m N om Villbo, dikesslänt efter nybruten skogsväg, 1992 NAN. — Västland sn: 600 m S om Vallatorp, bäckdal, 1991 SVS.

Skär kattost — *Malva neglecta*

UPL, Lidingö sn: Elfvik, Älvviks gård, på muren till den lilla "hamnpiren", 7/9 1993 LBL & LTA. Belägg i S. — Stockholm: S om Manillaskolan och V om Täckas udden, vid strandpromenaden, 22/8 1993 LBL. Belägg i S; Karlaplan, mellan dammen och häcken, i norra delen av gräsmattan rikligt, 23/8 1994 LTA & LBL.

Vit kattost — *Malva pusilla*

UPL, Stockholm: Karlaplan, mellan dammen och häcken, i norra delen av gräsmattan bland mängder av skär kattost, 23/8 1994 LTA & LBL. Be-

Silvermartorn — *Eryngium giganteum*

UPL, Stockholm: Albano f.d. järnvägsstation (10I6f 3730), intill järnvägsspåret, enstaka ex, 18/ 9 1994 JED. — Täby sn: Gribbylund, i skogsbacke O om Myrängsskolan, flera blommande ex, 27/8 1994 LTA. Belägg i S.

Odört — *Conium maculatum*

UPL, Frösunda sn: Lövsta (1114g 0015), 1994 CHA. Enda art som var välutvecklad på den olje- och kemikalieinträckt jord på platsen. — Husby-Sjutolft sn: Storhagen, åker och trädgårdsland i träda, 1992 ASV. — Stockholm: Bellevue, uppe på berget ovanför Carl Eldh ateljén, 22/8 1994 LTA & LBL. Belägg i S; Frescati, Södra Frescativägen vid Universitetet (10I6f4530), två ex, juni 1993 HGG.—Veckholm sn: Norra Dalby, avstjälpningsplats, 1992 GUE. — Häverö sn: Tulka by (12J3b 1805), igenväxande trädgårdstomt, bland rikligt med nässlor, 3 blommande ex, det största cirka 2 m högt, augusti 1993 EZA. — Villberga sn: Hässelby, vid ladugård mm, 1991 KKK.

Lång bockrot — *Pimpinella peregrina*

UPL, Husby-Ärlingshundra sn: 500-550 m S om Märsta järnvägsstation (11I2d 3409), vägbank, juni 1994 ASV. Ny för Sverige. Se även Svensson och Anderberg (1994).

Fältgentiana — *Gentianella campestris*

UPL, Häverö sn: Lillmasskäret, västligaste udden (12J4b 317301), torr till fuktig gräsbacke på bergig skärgårdsö, 1 ex tidigblommande form, 7/6 1994 EZA. På lokalen även brudporre och korskovall.

Paddfot — *Asperugo procumbens*

UPL, Stockholm: Korsningen mellan Jungfrugatan och Strindbergsgatan, i stenläggningen utanför Vivo, 19/5 1993 LTA. Belägg i S. — Värmdö sn: Sund, vid gården (10J7b 0510), gårdsplan och väggkant, rikligt, 11/6 1994 JED & AOL.

Fodervallört — *Symphytum asperum*

UPL, Häverö sn: 100 m O om Strömsviken Nedre (12J3a 3846), väggkant genom gles, fuktig blandskog, 8/71994 EZA; 50 m SO om Masungssjöns sydspets (12J3b 275363), stig-åkerkant, 6/71994 EZA. Belägg i S.

Strandförgätmigej — *Myosotis laxa* var. *baltica*

UPL, Värmdö sn: Skagsören O om Gällnönäs (10J7c 46 49), liten strandäng, cirka 10 ex, 31/71993 BKB.

Brokförgätmigej — *Myosotis discolor*

UPL, Skepptuna sn: 200 m NNO Södra Helgäby, (11I4g 3705), rikligt i hästhage på sandig mark, 1994 CHA. Första fyndet i Upplandsinventeringen.

Ädelmynta — *Mentha x gentilis*

UPL, Häverö sn: ladugården 800 m SV om vägskalet vid Markdalen (12J2c 369216), ladugårdsbacke med nässeldominerad örtvegetation, 21/9 1994 EZA. Belägg i S. Första säkra moderna fyndet från Uppland (ett ej säkert bestämt belägg finns från Boo sn) och 3:e - 4:e aktuella lokalen i Sverige.

Toppfrossört — *Scutellaria hastifolia*

UPL, Möja sn: Halvvägen, liten ö på Skagsfjärden (10J8d 0410), 5 ex, 11/7 1994 BKB.

Peloria (*Linaria vulgaris*)

UPL, Närtuna sn: 300 m SV Lilla Åkerby, (11I4g 4726), på väggkant och i åker, 1994 CHA. Troligen en enda klon vars jordstammar spritts över stor yta genom harvning och vägunderhåll. Denna atavistiska mutation fann redan Linné och gav den då namnet Peloria, väl vetande att det ändå var gulsporrer han hade framför sig. Hos den tätblommiga form som växer vid Lilla Åkerby har

det stora flertalet blommor fem sporrar och i övrigt ger blomkronan ett visst intryck av en mycket liten påsklilja. Därutöver finns på lokalen alla övergångar till helt normala blommor, sådana dock ovanliga på de muterade plantorna.

Skuggveronika — *Veronica hederifolia* ssp.

lucorum

UPL, Närtuna sn: Öbacken, (11I4g 0821), hag-märk 800 m S om Närtuna kyrka, 1994 CHA.

Murgrönsveronika — *Veronica hederifolia* ssp.

hederifolia

UPL, Häverö sn: Västernäs by, 100 m V om avtagsvägen mot Tulkaströmmen (12J3b 435109), norra gräsbevuxna landsvägskanten, i kurvan, 7/5 1994 EZA.

Vårflenört — *Scrophularia vernalis*

UPL, Solna sn: Ulriksdal, cirka 100 m V om Loviseberg, i syrenhäck, sparsamt 12/7 1994 LTA. Belägg i S.

Sandkämpar — *Plantago arenaria*

UPL, Stockholm: Norra station, cirka 30 m O om Solnabron (10I6f 2817), vid järnvägsspår, minst 300 ex, 7/9 1994 JED. Belägg i S; Utanför Artillerigatan 89, vid trädbas, ett stort ex, 29/7 1994 LTA. Belägg i S.

Hampflockel — *Eupatorium cannabinum*

UPL, Närtuna sn: 1 km N Vardala (11I4g 3148), frostlänt kärrkant på lera vid glänta långt inne i äldre barrskog, 1994 CHA. Första fynd i senare tid i Roslagen. Den ovanliga biotopen i kombination med ett isolerat läge långt från vatten, vägar och bebyggelse och mildals från tidigare kända lokaler är anmärkningsvärd.

Gullkrage — *Chrysanthemum segetum*

UPL, Stockholm: Storängsbotten, område där julgransförsäljningen brukar pågå, fåtalig, 26/7 1994 LTA. Belägg i S.

Vattenstånds — *Senecio aquaticus*

UPL, Häverö sn: Herräng, Långskärets fritidsområde, södra änden av Långskärsvägen (12J4b 086466), diken och vägslänter, 5 ex, alla avslagna vid vägslårter, dock i blom senare på sommaren, kan ha funnits i åtskilliga år, 11/8 1994 EZA. Belägg i S. Första moderna fyndet i Uppland, senast funnen 1930-talet på Lidingö?

Hampstånds — *Senecio cannabifolius*

UPL, Häverö sn: Hammarskogens fritidsområde, norra delen, 100 m S om båtpiren (12J3c 132434),

stranden mellan vassbältet och alskogs-zonen, 31/ 7 1994 EZA. Belägg i S. Andra fyndet i Uppland.

Bitterfibbla — *Picris hieracioides*

UPL, Österåkers sn: Åkersberga, vid västra infartsrondellen, ruderat, 30/8 1994 LTA. Belägg i S. Även funnen inom Runö industriområde.

Pyslingtåg — *Juncus minutulus*

UPL, Närtuna sn: 500 m NV Närtuna kyrka (11I4g 2017), vändplan, 1994 CHA; 700 m NV om Vardala (11I4g 2647), litet nedlagt grustag, 1994 CHA.

Långsvingel — *Festuca gigantea*

UPL, Tierp sn: 600 m SV om Iggebo, skogsglänta, 1992 SVS; Södra delen av Hallsboön, 1991MTU.

Lundslok — *Melica uniflora*

UPL, Roslags-Kulla sn: Staboudde, i branten ovanför fyren, på flera ställen, 8/5 1993 LBL & LTA. Belägg i S.

Hönschirs — *Echinochloa crus-galli*

SRM, Grödinge sn: Himmerfjärdsverket, många ex, 19/9 1993 MGO, THS & TLE.

UPL, S:t Olofs sn: Djupvik, ogräs i trädgårdsland, 1993 ASV.

Skärmstarr — *Carex remota*

UPL, Tierp sn: 600 m NV om Myrby, björksumpskog, 1991 MTU. — Tolfta sn: 1000 m OSO om Odenslätt, sumpskog, 1992 NAN. — Västland sn: 900 m N om Brändäng, sumpig granskog, 1991 SVS; 700 m SV om Vallatorp, bäckdal, 1992 SVS.

Skogsstarr — *Carex sylvatica*

UPL, Västland sn: 1000 m N om Lämpesbo, fuktig granskog, 1991 SVS; 1000 m NV om Lämpesbo, bäckdal, 1992 SVS; 500 m N om Brändäng, sumpig skog, 1991 SVS; 900 m NNO om Brändäng, sumpig skog, 1992 SVS. — Älvkarleby sn: 2300 m SO om Bölsjön, bäckdal, 1991 SVS; V om Galleråssjön, slutning med högt grundvatten, 1992 BHE.

Klotstarr — *Carex globularis*

UPL, Häverö sn: Vägkröken 400 m O om Långsjön (12J2b 480346), myrkant vid liten skogssänka N om vägen, 30/9 1994 EZA. Belägg i S.

Glesstarr x segstarr — *Carex distans x extensa*

UPL, Häverö sn: Bergbofjärdens utlopp V om Skaten (12J4c 0519), havsängsartad brackvattenstrand, 1/9 1994 EZA. Belägg i S.

Mossor

Vålig sidenmossa — *Plagiothecium undulatum*

UPL, Värmdö sn: Vretakärret (10J7a 4909), på marken i kanten av ett lövkärr, 1993 NLÖ. För utbredning i Stockholmstrakten se Mossornas vänner i Stockholm (1991).

Västlig hakmossa — *Rhytidiadelphus loreus*

SRM, Gryt sn: N om Härbergasjön, N om vägen (10H2c 3243), på marken täckande cirka 3 m² i fuktig svacka i västra delen av "Putbergena natur-skogsområde", 1992 NLÖ. Första fyndet i Södermanlands inland.

Rättelser

Hålrot — *Aristolochia clematitis*

Den i Daphne 1-93 (rättad i 2-93) publicerade hålroten från Trångsund är felbestämd och ska vara pipranka *Aristolochia durior*.

Stor sötväppling — *Melilotus altissima*

Bägge uppgifterna i Daphne 2-93 är felbestämningar och ska vara sötväppling *Melilotus officinalis*.

Uppgiftslämnare

AOL - Aina Olsson; **ASV** - Anders Svensson; **BAN** - Bernt Andersson; **BHE** - Bengt Hemström; **BKB** - Birgitta och Kåre Bremer; **CHA** - Claes Hammarsjö; **EZA** - Ebbe Zachrisson; **GEK** - Gabriel Ekman; **GUE** - Gunnar Eriksson; **HGG** - Henry Gudmundsson; **JED** - Jan Edelsjö; **JEK** - Joakim Ekman; **KKK** - Knut och Kerstin Källström; **LBL** - Lotta Blom; **LTA** - Lasse Thorån; **MBE** - Magnus Bergström; **MGO** - Mats Gothnier; **MTU** - Mats Thuresson; **NAN** - Nils G. Andersson; **NLÖ** - Niklas Lönnell; **SVS** - Svante von Storkirch; **TCA** - Torsten Karlsson; **THS** - Thomas Strid; **TLE** - Tiina Laantee

Referenser

Mossornas vänner i Stockholm 1991: Några mossors utbredning i stockholmstrakten. *Svensk Bot. Tidskr.* 85:53-59.
Svensson, A. & Anderberg, A. A. 1994: Lång bockrot, *Pimpinella peregrina*, ny för Sverige — etablerad från insådd ängsfröblandning. *Svensk Bot. Tidskr.* 88:357-360.